

 Pod
Javořicí
destinace na Vysočině

FILMOVÝ PRŮVODCE

*Jak se
budí
princezny*

www.krajpodjavorici.cz

Telč jako Růžové království

V Růžové království se Telč proměnila v roce 1977 při natáčení pohádky Jak se budí princezny. Kdo by neznal příběh Růženky a dvou princů - chorobami stíhaného medvědobijce Jiřího a mladšího Jaroslava, který kvůli princezně nechá svého sluhu Matěje málem vyhladovět, naučí se plavat i pracovat, aby nakonec zachránil nejen spící krasavici, ale i celé království.

11A ▶

12

11A ▶

12

11A ▶

12

11A ▶

12

Kde v Telči se pohádka natáčela?

Vzpomínka princezny

“Telč je pořád stejně okouzující. Nedávno jsem tam byla číst dětem v knihovně ze svých knížek a když jsem zabloudila do zámeckého parku, poznal mě kastelán a provedl mě zámek, přestože byl v rekonstrukci. Prošli jsme všechna místa, kde jsem natáčela,” vzpomíná představitelka princezny Marie Horáková.

Po stopách filmařů

Pohádka vznikala také na hradech Křivoklát a Pernštejn. Sídlem královniny závistivé starší sestry Melánie se stala zřícenina Orlík nad Humpolcem. Na zámku Konopiště se uskutečnil legendární souboj prince Jiřího s medvědem alias sluhou Matějem.

Velká část děje se odehrává právě v Telči a okolí. Tvůrci do jednotlivých scén často propojili i velmi vzdálené lokality. Například princ s princeznou stojící na křivoklátském balkóně a naproti nim král s královnou na balkóně v Telči na sebe dohlédli i přes vzdálenost větší než 220 kilometrů.

11A ▶

12

11A ▶

12

11A ▶

12

11A ▶

12

Státní zámek Telč

Pokud si budete chtít prohlédnout místa, kde princ Jiří vyjmenovával prodělané choroby, kde se při zásnubní hostině princezna odmítla stát manželkou Jiřího, kde usnul královský pár nebo chodby, kudy král Dalimil spěchá za královnou a čerstvě narozenou dcerou, vypravte se na telčský zámek.

Zmíněné scény vznikaly v Divadelním a Zlatém sále či v části zvané Starý hrad, které jsou součástí 1. prohlídkové trasy. V létě roku 2023 byl zámek po rozsáhlé rekonstrukci opět zpřístupněn. Okruhy zámecké muzeum a depozitář návštěvníkům nově zůstávají otevřené i přes zimu.

"Stůj, povídám, stůj! Tak zastav ženská," křičí sluha Matěj na Melánii prchající ze zámku. V tom se lekne a spadne přímo před probuzenou psí smečkou. Její obydlí si můžete prohlédnout na okruhu zámeckým podzemím.

11A ▶

12

11A ▶

12

11A ▶

12

11A ▶

12

Při tvorbě Půlnočního království, rodného kraje princů, filmaři opět spojili dvě lokality, tentokrát vzdálené jen pár kilometrů. Třetí nádvoří telčského zámku v pohádce představuje podhradí nedalekého Roštejna. Právě na trhu naláká zahradník Jakub princova sluhu Matěje, který vymyslí, jak zahradníka coby čuníka v pytli dostane k princovi. To už jsme se ale pomalu přesunuli na jiný hrad, přesněji na Křivoklát.

Vzpomínka princezny

“Byla to krásná místa a jsou dodnes. Natáčení ve skutečném zámku je vzrušující. Byla tam ovšem zima, to si vybavuji dobře. Vždycky jsem byla zabalená do teplého přehozu a ten jsem shazovala těsně před tím, než jsme šli na plac. Bydleli jsme v hotelu na náměstí a procházeli se podloubím. Vybavila se mi taky vzpomínka na natáčení večere - dostala jsem tehdy na talíř rybu s kostmi a ta byla studená a dost nechutná. Naneštěstí se záběr opakoval několikrát a ryba se mi pdo rukama rozpadala, vzpomínala Marie Horáková.

Zámecký park Telč

Zahradník Jakub, který jako jediný z Růžového království neusnul, protože odvážel včelky za hranice, obýval se svou rodinou zahradní domek. V současnosti už jej v zámeckém parku nenajdete. Není tomu ale tak dávno, co tam ještě stával.

Srub byl součástí výstaviště vybudovaného pro Krajskou hospodářskou a průmyslovou výstavu, která rozhybala dění ve městě roku 1922. Hlavní výstavní plochy se rozkládaly na prostoru za Lanerovým domem (v místě dnešního gymnázia a základní školy). Srub byl později přenesen do parku, tam pak sloužil k trochu jiným účelům. "V roce 1981 tam ještě stál, mívali jsme tam sraz na rande s manželem," vzpomíná pamětnice Miluše Nechvátalová a dodává, že poté vyhořel.

11A ▶

12

11A ▶

12

11A ▶

12

11A ▶

12

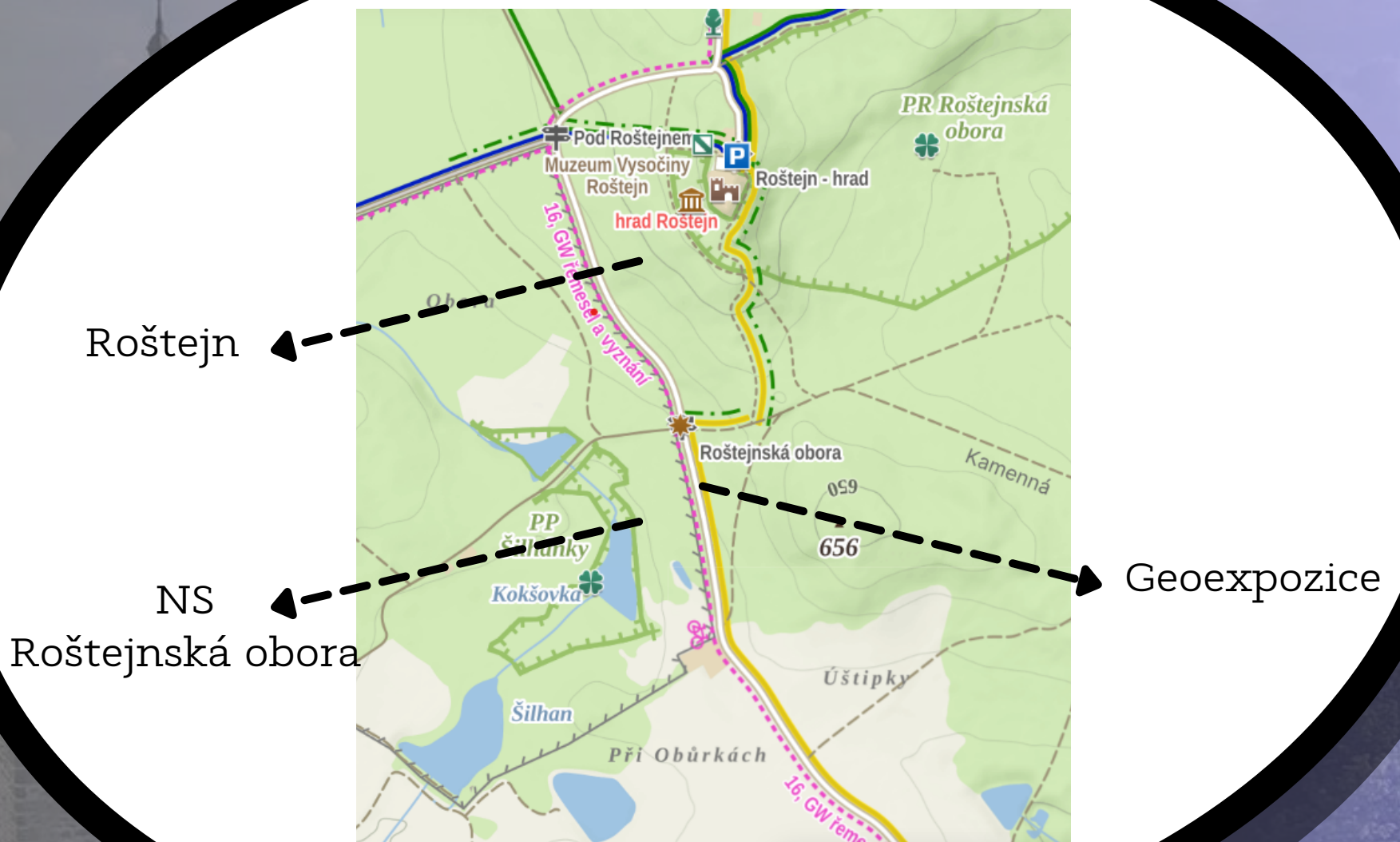
Historiky z natáčení

O filmování pohádky se traduje řada úsměvných historek. Herci bydleli na náměstí v hotelu Černý orel. Představitelé princů, Jan Hrušínský a Jan Kraus se rozhodli překvapit princeznu Marii Horákovou a vlézt k ní do pokoje oknem. Když leželi po římse, s Hrušínským se utrhla a zřítíl se skleněnou tabulí okna do hotelové restaurace. Při pádu na výčep si zlomil stehenní kost. Hosté museli být velmi překvapení, protože jen pár minut předtím tudy údajně prošel nahoru svého pokoje.

Zranění herci značně zkomplikovalo další natáčení. Před scénou, kdy stojí po pás rybníce si musel vlézt do pytle zavázaného gumou, aby nenamočil sádro na noze. Navrch oblékl kostým. Do pytle se ale dostala voda a Hrušínský byl tak těžký, že mu z rybníka pomáhal jeřáb.

Dobře si na to vzpomínám. Po natáčení jsme si hráli na schovku. Dost legrační zábava pro prince a princeznu. No a Honza se přehouppl přes okenní rám na stříšku v hotelu U černého orla. Bohužel ta stříška byla skleněná a pod Honzou praskla. Zřítíl se asi 5 metrů dolů do restaurace. Byla to hrůza," vzpomínala Marie Horáková.

Hrad Roštejn

Z centra Telče je hrad Roštejn vzdálený deset kilometrů. Vyrazit tam můžete jak pěšky, po žluté turistické trase, nebo na kole po cyklostezce s číslem 16 - Greenway řemesel a vyznání. Tento zelený koridor je spojený s řemeslnými tradicemi a historickými zápasy o víru. Celý okruh měří čtyřicet kilometrů.

Hrad Roštejn

Jak už bylo zmíněno, pro ztvárnění Půlnočního království filmaři využili nejen nádvoří telčského zámku, ale také nedaleký lovecký hrad Roštejn. Od Telče je vzdálený přibližně 11 kilometrů a je ideálním cílem například pro cyklovýlet. Památka nedávno prošla rekonstrukcí a své brány příchozím otevírá od dubna.

Abyste si mohli prohlédnout sál, ve kterém uražení král s královnou odmítli prosby zahradníka Jakuba, navštivte prohlídkovou trasu A s názvem "Lovecké sídlo v proměnách dějin". V královskou jídelnu se proměnila obrazárna. Komnatu prince Jaroslava tvůrci umístili do erbovního sálu. Zajímavostí je, že postel, na které si princ čte, stojí před středověkou toaletou neboli prevétem. Rovněž útěk oknem a slaňování po kamenité zdi se ve skutečnosti odehrávalo na Roštejně.

11A ▶

12

11A ▶

12

11A ▶

12

11A ▶

12

Roštejnská obora

Jedna z neznámějších scén celé pohádky se odehrává na louce u nedalekého rybníka Šilhan. Růženka malými přesýpacími hodinami měří princům čas, když závodí na koni. Všichni víme, že to bohužel nebyl Jaroslav, který nakonec princeznu směl políbit. Na vině byl malý fandící nešťastník, pod kterým se podlomila větev. Aby mu neublížil, vrhl se princ i s koněm střemhlav právě do Šilhanu, odkud ho nakonec musel tahat jeřáb.

Rybník je součástí Roštejnské obory. Její hlavní brána se nachází kousek pod hradem směrem na obec Doupě. Patří k nejstarším oborám u nás, vznikla v roce 1592. Ohraničený lesní prostor nejčastěji obývali mufloni a daňci. V roce 2006 oboru Lesy ČR obnovily, v současnosti skrze ní vede naučná stezka.

11A ▶

12

11A ▶

12

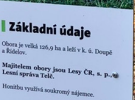
ROŠTEJNSKÁ
OBORA

Historie

Roštejnská obora patří k nejstarším oborám v České republice. Vznikla v roce 1592 a měla sloužit především k lovu a ochraně lesa. V průběhu let byla několikrát obnovena a v současnosti je součástí lesní hospodářství Lesy ČR v roce 2006.

Roštejnská obora má celkovou rozlohu 126,9 ha a je součástí lesní hospodářství Lesy ČR v roce 2006.

1592

Základní údaje

Obora je rozlohou 126,9 ha a leží v k. ú. Doupě a Bělá.

Roštejnská obora je součástí lesní hospodářství Lesy ČR v roce 2006.

První divoké

Dobrá zpráva

Roštejnská obora je součástí lesní hospodářství Lesy ČR v roce 2006.

11A ▶

12

11A ▶

12

**Pod
Javořicí**
destinace na Vysočině

přejeme pohádkové putování Krajem pod Javořicí...

fotografie: Jiří Šimáček

pamětnice: Miluše Nechvátalová

Marie Horáková